

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
Rozdział 1. TURYSTYKA JAKO ELEMENT WSPÓŁCZESNYCH STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH	13
1.1. Istota, zakres i uczestnicy stosunków międzynarodowych	14
1.2. Turystyka w międzynarodowych systemach klasyfikacji działalności gospodarczej	18
1.3. Pojęcie, zakres i znaczenie przemysłu turystycznego	27
Rozdział 2. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA W DZIEDZINIE TURYSTYKI	35
2.1. Geneza i rozwój organizacji międzynarodowych	36
2.2. Geneza i rozwój międzynarodowych organizacji turystycznych	40
2.2.1. Organizacje pozarządowe	41
2.2.2. Organizacje międzyrządowe	47
2.3. Podstawowe formy i zakres współpracy międzynarodowej w dziedzinie turystyki	54
2.4. Współpraca międzynarodowa Polski w dziedzinie turystyki	66
Rozdział 3. RODZAJE I FUNKCJE WSPÓŁCZESNYCH ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH	73
3.1. Definicje i typologie organizacji międzynarodowych	74
3.2. Funkcje organizacji międzynarodowych	85
3.3. Członkostwo i finansowanie organizacji międzynarodowych	89
3.4. Rola Unii Stowarzyszeń Międzynarodowych w dokumentowaniu informacji na temat organizacji międzynarodowych	92
3.5. Kryteria selekcji i doboru międzynarodowych organizacji turystycznych poddanych analizie w dalszej części książki	96
Rozdział 4. ORGANIZACJE OGÓLNOŚWIATOWE O KOMPETENCJACH OGÓLNYCH, MAJĄCE DUŻY WPŁYW NA FUNKCJONOWANIE TURYSTYKI	101
4.1. Organizacja Narodów Zjednoczonych (United Nations Organization – ONZ/UN)	102
4.2. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Organization for Economic Co-operation and Development – OECD)	106
4.3. Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – UNESCO)	112
4.4. Inne organizacje o zasięgu światowym, mające wpływ na funkcjonowanie turystyki	118

Rozdział 5. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE	
TURYSTYCZNE O ZASIĘGU OGÓLNOŚWIATOWYM	125
5.1. Światowa Organizacja Turystyki (World Tourism Organization – WTO)	125
5.2. Światowa Rada Podróży i Turystyki (World Travel and Tourism Council – WT&TC)	133
5.3. Międzynarodowy Związek Turystyki (International Touring Alliance – ITA)	137
5.4. Światowe Stowarzyszenie Wolnego Czasu i Rekreacji (World Leisure and Recreation Association – WLRA)	140
Rozdział 6. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE	
TURYSTYCZNE O ZASIĘGU REGIONALNYM	143
6.1. Europejska Komisja Turystyki (European Travel Commission – ETC)	143
6.2. Stowarzyszenie Turystyczne Azji Pacyficznej (Pacific Asia Travel Association – PATA)	148
6.3. Karaibska Organizacja Turystyczna (Caribbean Tourism Organization – CTO)	152
6.4. Afrykańskie Stowarzyszenie Turystyki (African Travel Association – ATA)	156
Rozdział 7. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE	
W SEKTORZE TOUROPERATORÓW I AGENCJI PODRÓŻY	159
7.1. Światowa Federacja Narodowych Związków Biur Podróży (Universal Federation of Travel Agents' Associations – UFTAA)	159
7.2. Światowe Stowarzyszenie Agencji Podróży (World Association of Travel Agencies – WATA)	164
7.3. Amerykańskie Stowarzyszenie Agentów Podróży (American Society of Travel Agents – ASTA)	166
7.4. Towarzystwo Polsko-Amerykańskich Agentów Podróży (Society of Polish American Travel Agents – SPATA)	170
7.5. Stowarzyszenie Europejskich Touroperatorów (European Tour Operators Association – ETOA)	173
7.6. Ugrupowanie Krajowych Stowarzyszeń Agentów Podróży i Touroperatorów w Ramach Unii Europejskiej (Group of National Travel Agents' and Tour Operators' Associations within the EU – ECTAA)	174
Rozdział 8. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE	
DZIAŁAJĄCE W SEKTORZE HOTELARSTWA I GASTRONOMII ...	179
8.1. Międzynarodowe Stowarzyszenie Hoteli i Restauracji (International Hotel & Restaurant Association – IH&RA)	179
8.2. Międzynarodowa Federacja Schronisk Młodzieżowych (International Youth Hostel Federation – IYHF)	182
8.3. Międzynarodowa Federacja Kempingu i Karawaningu (International Federation of Camping and Caravanning – IFCC)	184

- 8.4. Konfederacja Krajowych Stowarzyszeń Hoteli i Restauracji
we Wspólnocie Europejskiej (Confederation of National Hotel
and Restaurant Associations in European Community – HOTREC) 186

**Rozdział 9. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE TURYSTYCZNE
DZIAŁAJĄCE W SEKTORZE TRANSPORTOWYM 189**

- 9.1. Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego
(International Civil Aviation Organization – ICAO) 189
- 9.2. Stowarzyszenie Międzynarodowego Transportu Lotniczego
(International Air Transport Association – IATA) 193
- 9.3. Stowarzyszenie Europejskich Regionalnych Linii Lotniczych
(European Region Airlines Association – ERA) 200
- 9.4. Międzynarodowy Związek Transportu Drogowego
(International Road Transport Union – IRU) 202
- 9.5. Międzynarodowy Związek Kolei
(International Union of Railways – IUR) 205
- 9.6. Międzynarodowa Rada Linii Wycieczkowych
(International Council of Cruise Lines – ICCL) 208

**Rozdział 10. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE TURYSTYCZNE
DZIAŁAJĄCE W SEKTORZE EDUKACJI I NAUKI 211**

- 10.1. Międzynarodowe Stowarzyszenie Naukowych Ekspertów Turystyki
(International Association of Scientific Experts in Tourism – IASET) 211
- 10.2. Międzynarodowa Akademia Studiów nad Turystyką
(International Academy for the Study of Tourism – IAST) 214
- 10.3. Stowarzyszenie Badań nad Podróżami i Turystyką
(Travel and Tourism Research Association – TTRA) 217
- 10.4. Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji Turystyki
i Rekreacji (The European Association for Tourism
and Leisure Education – ATLAS) 219
- 10.5. Europejskie Stowarzyszenie Szkół Hotelarskich i Turystycznych
(European Association of Hotel and Tourism Schools – AEHT) 222

**Rozdział 11. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE
MAJĄCE NA CELU OCHRONĘ PRZYRODY
I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO 225**

- 11.1. Międzynarodowi Przyjaciele Przyrody
(International Friends of Nature – IFN) 225
- 11.2. Międzynarodowa Rada Muzeów
(International Council of Museums – ICOM) 230
- 11.3. „Europa Nostra” – Międzynarodowa Federacja Pozarządowych
Stowarzyszeń na Rzecz Ochrony Europejskiego Dziedzictwa
Kulturowego i Przyrodniczego („Europa Nostra” – International
Federation of Non-Governmental Associations
for the Protection of Europe’s Cultural and Natural Heritage) 235

Rozdział 12. MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE ZRZESZAJĄCE MENEDŻERÓW I PRACOWNIKÓW TURYSTYKI	239
12.1. Międzynarodowe Stowarzyszenie Pilotów Wycieczek (International Association of Tour Managers – IATM)	239
12.2. Stowarzyszenie Organizatorów Turystyki Motywacyjnej (The Society of Incentive & Travel Executives – SITE)	241
12.3. Europejski Związek Pracowników Turystyki (European Union of Tourist Officers – EUTO)	244
Rozdział 13. INNE MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE TURYSTYCZNE	247
13.1. Grupa Działania na Rzecz Turystyki Europejskiej (European Tourism Action Group – ETAG)	247
13.2. Zgromadzenie Regionów Europy (Assembly of European Regions – AER)	249
13.3. Europejska Federacja Miast Konferencyjnych (European Federation of Conference Towns – EFCT)	252
13.4. Międzynarodowe Biuro Turystyki Socjalnej (International Bureau of Social Tourism – IBST)	254
Rozdział 14. POLITYKA TURYSTYCZNA UNII EUROPEJSKIEJ	257
14.1. Ogólna charakterystyka Unii Europejskiej	259
14.1.1. Geneza i rozwój integracji europejskiej	260
14.1.2. Członkostwo i cele Unii Europejskiej	266
14.1.3. Instytucje Wspólnot Europejskich	271
14.2. Geneza i rozwój polityki turystycznej Wspólnot Europejskich	284
14.2.1. Organizacja i zarządzanie turystyką w Unii Europejskiej	285
14.2.2. Rola Dyrekcji Generalnej ds. Przedsiębiorczości w kreowaniu i realizacji polityki turystycznej Unii Europejskiej	292
14.2.3. Zakres przedmiotowy oraz realizacja wspólnej polityki turystycznej w Unii Europejskiej	295
14.3. Podsumowanie	326
Rozdział 15. ROLA I ZNACZENIE MIĘDZYNARODOWYCH ORGANIZACJI TURYSTYCZNYCH DLA FUNKCJONOWANIA WSPÓŁCZESNEGO RYNKU TURYSTYCZNEGO	329
ZAKOŃCZENIE	343
WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW	346
WYKAZ SKRÓTÓW	347
LITERATURA	359
ZAŁĄCZNIK 1. Baza adresowa badanych organizacji	373
ZAŁĄCZNIK 2. Światowy Kodeks Etyki dla Turystyki WTO	385
ZAŁĄCZNIK 3. Kodeks UFTAA i IH&RA	401
SUMMARY AND CONTENTS	415